MÄRKUSTEGA ARVESTAMISE TABEL

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda	
Palume täpsustada, milliste kriteeriumide alusel hakatakse praktikas määrama **üldsusele mitteavatud suuri valdusi** prioriteetseteks tarbimiskohtadeks ning millised täiendavad kohustused võivad sellise määratlusega ettevõtjale kaasneda. Eelkõige palume selgitada, kas ja millistel tingimustel võivad prioriteetseks tarbimiskohaks kvalifitseeruda suure töötajate arvuga toidutööstused, tapamajad, piimatööstused või põllumajandusettevõtted.	**Arvestatud.** Seletuskirja täiendatakse selgitusega, et prioriteetse tarbimiskoha määramisel lähtutakse riskipõhiselt valduse kasutajate arvust, kasutuse intensiivsusest, kasutajate võimalikust haavatavusest, veesüsteemi eripärast ning veega seotud riski ulatusest ning see määratakse kindlaks Terviseameti poolt üldise riskianalüüsi alusel. Üksnes tegevusala ei tähenda automaatselt prioriteetseks tarbimiskohaks kvalifitseerumist.
Samuti peame oluliseks, et prioriteetse tarbimiskoha staatusega ei kaasneks **toidukäitlejatel**e olemasolevate **vee kvaliteedi kontrollimise nõuete dubleerimist**. Kui ettevõte teeb juba toiduohutuse, enesekontrolli või muude õigusaktidest tulenevate nõuete alusel joogivee seiret, peaks olemasolevaid analüüse ja seireandmeid olema võimalik kasutada ka veeseadusest tulenevate nõuete täitmisel. Täiendavaid analüüsi- või seirekohustusi tuleks rakendada üksnes juhul, kui need on konkreetse riskihindamise tulemusel põhjendatud.	**Arvestatud.** Täiendavaid seire- või analüüsikohustusi tuleb rakendada riskipõhiselt ja proportsionaalselt. Kui ettevõtjal on toiduohutuse, enesekontrolli või muu õigusakti alusel olemas asjakohased joogivee seireandmed, saab neid võimaluse korral arvestada.
EPKK teeb ettepaneku üle vaadata, kas puurkaevude ja vee kasutamisega seotud erinevates loamenetlustes on võimalik senisest enam kasutada juba teise menetluse käigus esitatud või andmeid ning vältida samade asjaolude korduvat hindamist. Eesmärk peaks olema, et erinevate lubade olemasolu ei tooks ettevõtjale kaasa põhjendamatult dubleerivaid menetlusi ega pikendaks investeeringute elluviimiseks vajalikku menetlusaega.	**Selgitatud.** Eelnõu kitsas eesmärk on kaotada Terviseameti automaatne kooskõlastusroll ühisveevärgi puurkaevu kasutusloa menetluses. Laiem puurkaevude, veeloa, keskkonnakompleksloa ja ehitusloa menetluste ümberkujundamine vajab eraldi analüüsi ning ei mahu käesoleva eelnõu ulatusse. Ettepanek on sisuliselt asjakohane edasiseks menetluste lihtsustamise aruteluks.

Küll aga palume kinnitada, et uued nõuded kohalduvad eelkõige **uute veesüsteemide rajamisel või olemasolevate veesüsteemide rekonstrueerimisel** ning nendest ei tulene nõuetele mittevastavate olemasolevate veesüsteemide kohustuslikku ümberehitamist. Olemasolevate süsteemide kohustuslik ümberehitamine võib tähendada ettevõtjatele märkimisväärseid täiendavaid investeeringuid.	**Arvestatud.** Eelnõusse lisati rakendussäte, mille kohaselt enne 2026. aasta 31. detsembrit ehitatud ehitises kohaldatakse VeeS § 85[5] lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõudeid joogiveega kokkupuutuva uue toote kasutusele võtmisest arvates. Nõuded kohalduvad ka juhul, kui uus toode võetakse kasutusele remondi, hoolduse või olemasoleva osa asendamise käigus, mis ei ole ehitusseadustiku tähenduses rekonstrueerimine. Olemasolevaid nõuetekohaselt kasutatavaid tooteid ei tule üksnes uue regulatsiooni jõustumise tõttu välja vahetada.
Lisaks peame oluliseks, et nõuete rakendamine oleks ettevõtjatele üheselt arusaadav ning nõuetele vastavate toodete ja materjalide piisav kättesaadavus turul oleks tagatud.	**Selgitatud.** Nõuete rakendamist selgitatakse seletuskirjas ning vajaduse korral koostöös pädevate asutustega juhendmaterjalides. Toodete kättesaadavus sõltub EL-i ülese vastavushindamise ja üleminekukorra toimimisest; Eesti ei saa eraldi leevendada EL-i otsekohalduvaid nõudeid, kuid saab tagada selge teabe ja proportsionaalse järelevalvekorralduse.
AS Pipelife Eesti	
Vastavalt meile saada oleva info põhjal (dokument manuses) on kindel väita, et 31.12.2026 hakkab kehtima EU poolt kehtestatud DWD täies mahus. Antud direktiivi rakendumisel tekib aga probleeme tootjatel kellel ei ole DWD märgist oma toodetel, ning teadaoleva info põhjal on DWD sertifitseerimise järjekorrad 1,5-2 aastat. Kohaliku torutootjana tegutseme Baltikumis ning direktiivi rakendudes oleksime välja lõigatud tänasest turust. See annab eelise välismaistele tootjatele turg üle võtta ning halvimal juhul eemaldaks igasuguse kohaliku konkurentsi. Ehk antud ebaselgus tekitab meile olulise äririski. Mainisite, et Eesti on uuendamas oma seisukohta mis üleval olevas dokumendis kirjeldatud ning annab võimaluse väliselt sertifitseeritud toodetel (eeldusel, et on EU riigiga tegu) õiguse müüa Eesti turul. Millal võiks antud uuendus ilmuda?	**Selgitatud.** Eesti ei kehtesta eraldi riiklikku sertifitseerimisprogrammi. Üleminekukorra küsimuses tuleb lähtuda EL-i otsekohalduvatest õigusaktidest. Kui toode kuulub EL-i õigusaktides sätestatud üleminekukorra alla, käsitatakse seda vastavalt EL-i üleminekukorrale. Seletuskirjas täpsustatakse üleminekukorra üldloogikat ja teiste liikmesriikide riiklike sertifikaatide rolli ulatuses, milles EL-i õigus seda võimaldab.
Ülal kirjeldatud olukorrast tulenevalt on Pipelife Eesti tungiv soovitus järgneva 1,5 – 2 aasta perioodil anda võimalus tootjal ise deklareerida DWD tulenevaid omadusi ehk müüa enda poolt toodetud tooteid tehase deklaratsiooniga.	**Mittearvestatud.** Eesti ei saa kehtestada EL-i otsekohalduvatest DWD artikli 11 rakendusaktidest erinevat riigisisest üldist enesedeklareerimise erandit. Vastavushindamise, märgistamise ja üleminekukorra tingimused tulenevad EL-i õigusest. Võimalik on tugineda üksnes EL-i õigusaktides ette nähtud üleminekukorrale ja nõuetele vastavuse tõendamise viisidele.